

Lääkkeet ja dementiasairaus

RUOTSIN DEMENTIAKESKUKSEN ESITE

Läkemedel och demenssjukdom • faktablad på finska

Lääkkeet voivat lievittää oireita

Dementiasairaudet, joita kutsutaan myös kognitiiviseksi sairauksiksi, aiheuttavat erilaisia vaurioita aivoihin. Ne vaikuttavat muistiin, ajattelukykyyn, kieleen ja muihin niin kutsuttuihin kognitiivisiin toimintoihin. Yksinkertaisista tehtävistä tulee siksi vaikeampia suorittaa ja vähitellen tarvitsee yhä enemmän apua pärjätäkseen päivittäisessä elämässä.

Tällä hetkellä dementiasairauksiin ei ole parannuskeinoja. Sen sijaan löytyy lääkkeitä, jotka monissa tapauksissa voivat lievittää yleisimmän dementiasairauden, Alzheimerin taudin, oireita. Joillain näistä lääkkeistä voi olla suotuisia vaikutuksia myös Lewyn kappale-dementiaan sekä samanaikaiseen Parkinsonin tautiin ja dementiaan.

Neljä aktiivainetta

On olemassa neljä aktiivainetta, jotka voivat vaikuttaa oireisiin. Niitä löytyy eri lääkkeistä, joita myydään apteekissa eri nimillä. Kolmea näistä aktiivaineista kutsutaan *koliiniesteraasin estäjiksi*, ja ne määrätään dementiasairauden varhaisessa vaiheessa:

- Donepetsiili
- Galantamiini
- Rivastigmiini

Kaikki kolme hidastavat aivojen signaaliaineen asetyylikoliinin hajoamista. Ne voivat siten kompensoida asetyylikoliinin tuotannon heikkenemistä, minkä Alzheimerin tauti aiheuttaa. Sen ansiosta muisti, oppiminen, keskittymiskyky ja kielelliset taidot voivat toimia paremmin jonkin aikaa ja siten helpottaa erilaisia arkiaskareita.

Sairauden myöhäisempi vaihe

Memantiini on neljäs aktiivainne. Sitä määrätään joskus koliiniesteraasin estäjien (katso yllä) lisäksi, mutta se voi vaikuttaa myös sairauden myöhäisemmässä vaiheessa.

Memantiini edistää tiettyjen hermosignaalien välitymistä aivoissa, minkä ansiosta asioista voi suoriutua hieman paremmin. Myös käyttäytymiseen liittyvät oireet voivat helpottaa.

Vaikutus vaihtelee kuitenkin eri henkilöillä, ja tämä koskee kaikkia neljää aktiivainetta.

Haittavaikutuksia voi esiintyä

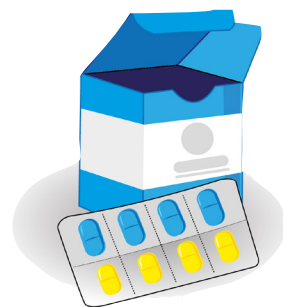
Haittavaikutuksia, kuten pahoinvointia, päänsärkyä ja ruokahalun heikkenemistä, voi esiintyä. Usein ne menevät kuitenkin ohi. Muussa tapauksessa, ota yhteyttä lääkäriisi tai sairaanhoitajaasi.

On tärkeää, että lääkehoitoasi seurataan. Lääkäri voi joutua muuttamaan annostusta tai vaihtamaan lääkkeen toiseen. Lääkärin on myös arvioitava hoidon hyötyä.

Apteekki antaa neuvoja

Apteekki ehdottaa joskus toista lääkettä kuin minkä lääkäri on määrännyt. Se on siinä tapauksessa lääke, joka sisältää samaa aktiivainetta ja jolla on siksi sama vaikutus. Apteekista saat myös tietoa haittavaikutuksista ja lääkkeiden ottamisesta.

Pyydä lääkäriltä kerta-annospusseja, joiden avulla lääkkeet saa pidettyä helpommin järjestyksessä.

Svenskt Demenscentrum ©

Lääkäri on määrännyt seuraavan aktiivainneen:

Se on apteekissa lääkkeenä nimellä:

Muita esitteitä eri kielillä voi tulostaa.
Ruotsin dementiakeskuksen verkkosivuilta:
demenscentrum.se/Faktablad

Svenskt Demenscentrum

Schwedisches Demenzzentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, 08-690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se